



”Moninaista urheilu-Suomea rakentamassa”

Museonäyttelyn tekeminen eritaustaisten valmentajien kokemusten kautta

URHEILU YHDISTÄÄ

Urheilu ja liikunta ovat tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa. Urheilukenttä, pukukoppi ja treenisali ovat paikkoja, joissa parhaimmillaan kaikenlaiset ihmiset voivat kokea itsensä hyväksytyksi osaksi yhteiskuntaa. Mutta myös urheilun piirissä esiintyy samoja ennakkoluuloja ja negatiivisia asenteita kuin urheilun ulkopuolella. Joskus urheilu on portti denvertaisuuteen, joskus muistutus yhteiskunnan epäkohdista.

Urheilu yhdistää -näyttelyssä kerrotaan Suomeen ja Suomesta muuttaneiden urheilijoiden ja valmentajien tarinoita 1900-luvun alusta tähän päivään. Tahdon verkkosivuille toteutetussa näyttelyssä puheenvuoron saa kuusi Suomen vaikuttavaa valmentajaa, joista kaikilla on taustaa Suomen ulkopuolella.

Näyttely on tehty yhteistyössä Helsingin yliopiston tutkijoiden Malte Gasche ja Sami Koskelainen kanssa osana Tahdon ja Viron urheilu- ja olympiamuseon yhteisprojektia Sport Unites. Projektiin on saatu rahoitusta Euroopan unionin Erasmus+ Sport-ohjelmasta.



Verkkonäyttelyn osoite:

[SPORT UNITES - Tahto](https://sportunites.tahto.fi)

- Näyttely liittyi hankkeeseen *Integration and Empowerment: Organized Sports and Newcomers in Finland*, jota rahoitti Koneen Säätiö.

- Osa näyttelyä *Urheilu yhdistää* TAHTOssa – Suomen urheilun ja liikunnan kulttuurikeskuksessa

- Fyysinen näyttely oli esillä TAHTOssa 6.5.–17.8.2025

- Näyttely on jatkuvasti saatavilla verkkonäyttelynä.



Dr. Malte Gasche, Centre for Nordic Studies - CENS



UNIVERSITY OF HELSINKI
CENS - CENTRE FOR NORDIC STUDIES

Moninaista urheilu-Suomea rakentamassa



11.2.2025

Urheilu yhdistää: Eva Rönkön tarina



Dr. Malte Gasche, Centre for Nordic Studies - CENS

11.2.2025

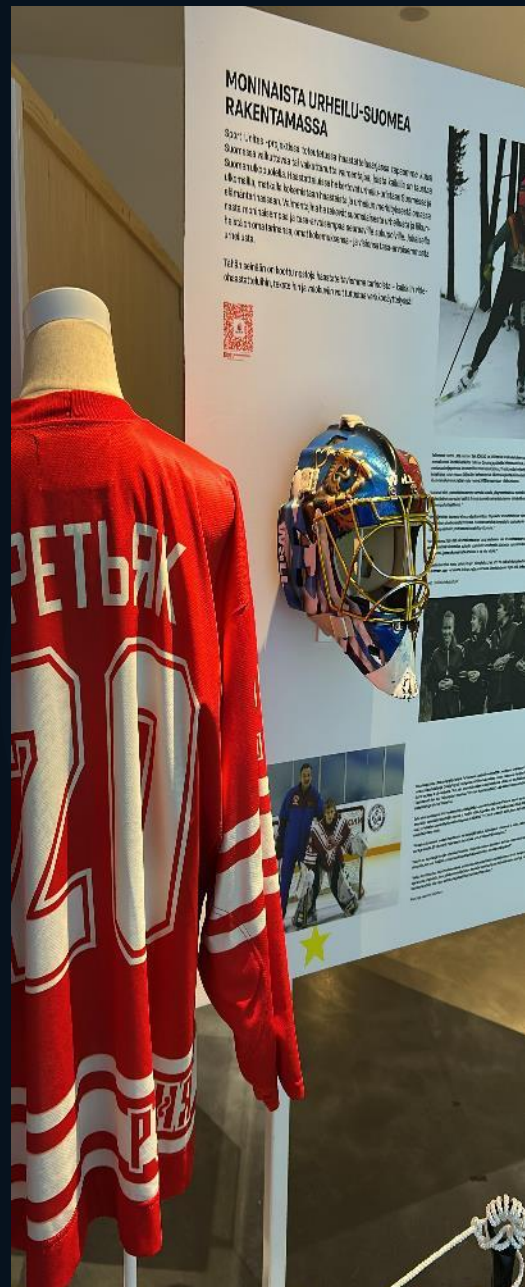
Urheilu yhdistää: Mostafa Asadin tarina

Dr. Malte Gasche, Centre for Nordic Studies - CENS



11.2.2025

Urheilu yhdistää: Maurizio Pratesin tarina



Tausta & motivaatio

- Suomen urheilukulttuuri on perinteisesti ollut hyvin homogeeninen.
- Järjestäytynyt urheilu sosiaalisen osallisuuden prosessien keskeisenä areenana
- Kasvava monimuotoisuus suomalaisessa yhteiskunnassa herättää uusia kysymyksiä:
 - Kuka on osa urheiluyhteisöä?
 - Kuinka taloudelliset ja yhteiskunnalliset tekijät vaikuttavat urheiluun pääsyyn?
 - Ketkä saavat mahdollisuuden johtajuuteen ja päätöksentekoon?

Kuusi esillä olevaa henkilöä:

- Eva Rönkkö (Hiihtosuunnistus)
- Mostafa Asadi (Jalkapallo)
- Maurizio Pratesi (Koripallo)
- Frauke Kubischta (Thainyrkkeily)
- Ilya Apasov (Jääkiekko)
- Vanja Radic (Käsipallo)
- Kaikilla ensin ura urheilijana, sen jälkeen valmentajana tai muuna taustahenkilönä



Näyttelyn tekeminen



- Kuudesta haastattelusta viisi tehtiin museossa, ja yksi henkilö haastateltiin Teamsin välityksellä.
- Suoritimme haastattelut tilanteissa, jotka muistuttivat osallistujia heidän urheiluympäristöistään luodaksemme heille tuttuuden ja turvallisuuden tunteen.
- Jokainen kutsutuista henkilöistä pystyi henkilökohtaisesti valitsemaan valokuvansa ja urheilu-uraansa liittyvät esineet, jotka he halusivat esitellä
- Henkilöt tavoitettiin urheilu- ja akateemisten verkostojen kautta.

Haastateltavien kohtaamat keskeiset haasteet:



- Vähän roolimalleja, vähemmistöjen rajallinen näkyvyys
- Ennakkoluulot ja stereotypiat (etnisyys, kansallisuus, sukupuoli, sosioekonominen asema)
- Rakenteelliset esteet: kieli, byrokratia, taloudelliset rajoitteet
- Tarve jatkuvasti todistaa itseään, ennakkoletukset pätevyydestä, kuulumisesta ja identiteetistä
- Henkilökohtaisten ja kulttuuristen identiteettien välillä navigointi urheilussa
- Huoli urheilun kasvavista sosioekonomisista eroista – urheilu on kallista
- Tarve vaihtoehtoisille urapoluille – muutakin kuin huippu-urheilua



Yhteenveto

- Näyttelyn keskiössä ovat henkilökohtaiset äänet instituutioiden sijasta
- Haastaa museokävijät pohtimaan uudelleen oletuksiaan osallisuudesta urheilussa
- Malliesimerkki museon ja tutkimuksen yhteistyöstä, joka käsittelee yhteiskunnallisia kysymyksiä
- Viesti Suomelle, jonka yhteiskunta on yhä monimuotoisempi:
 - Katso ihmistä, älä kategorioita
 - Rakenna osallisuutta tänään yli sukupolvien ja taustojen



- Tällainen näyttely voi inspiroida urheilujärjestöjä ja päättäjiä:

→ Pohtimaan omia käytäntöjään

→ Omaksumaan monimuotoisuuden kaikilla urheilurakenteiden tasoilla

→ Tunnistamaan ja tukemaan ruohonjuuritason

johtajuutta

- Monimuotoisuus on jo muuttanut suomalaista urheilua –on aika saada se näkymään myös johtajien tasolla

Tulevaisuuden näkymät



Moninaista urheilu-Suomea rakentamassa

Kiitos
huomiostanne!



20.3.2025

Urheilu yhdistää: Frauke
Kubischtan tarina



20.3.2025

Urheilu yhdistää: Ilya Apasovin
tarina



31.3.2025

Urheilu yhdistää: Vanja Radicin
tarina

